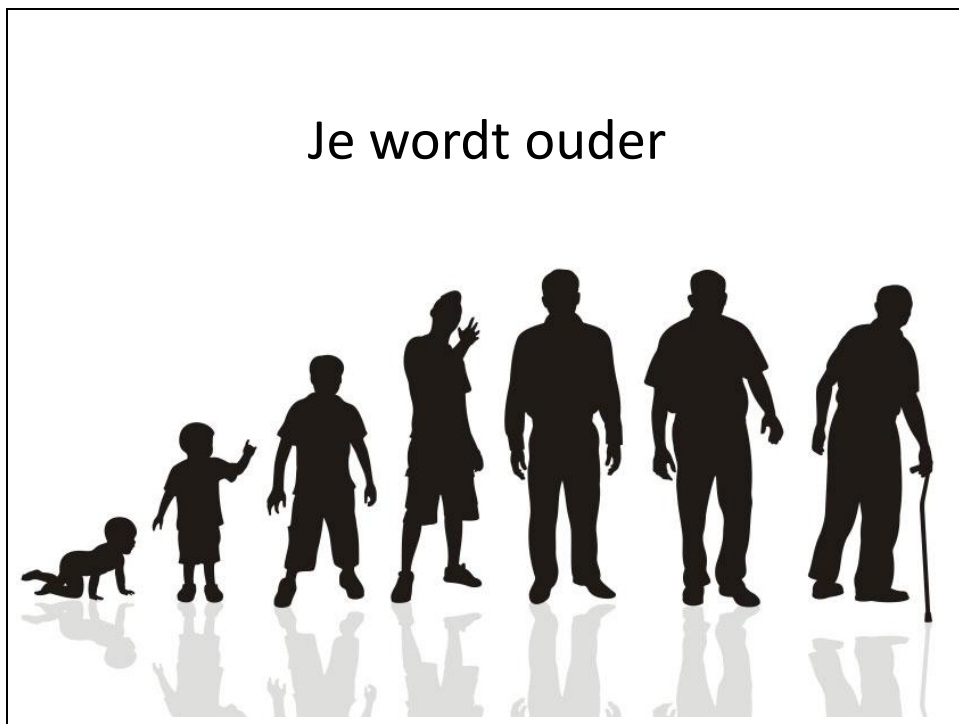

Prediker 12: 1-7

Je wordt ouder

Liturgie: Voor de dienst: Lied 216: 1,2,3 (Dit is een morgen)
Welkom, stilte en begroeting
A.F. Troost ZG 213: 1,3 (Dit huis een herberg onderweg)
Gebed
EL 218 (^k Stel mijn vertrouwen)
Schriftlezing: Prediker 12: 1-7
EL 122: 1,2,3,4 (Daar juicht een toon)
Preek: Je wordt ouder
Lied 657: 1,2,3,4 (Zolang wij ademhalen)
Dankgebed
Psalm 68: 10 (Geloofd zij God met diepst ontzag)
Zegen

Dia 1:

Groeilijn van een mens. Je begint klein. Je groeit. Je wordt langer en volwassen. Maar op een gegeven moment wordt je weer kleiner. Je krimpt. Je hebt meer steun nodig.

Dat hoort allemaal bij het ouder worden.

Vraag aan de jongeren: Denk je wel eens aan het ouder worden? Wat denk je dan?

Ik kom bij verschillende ouderen op bezoek en dan zie je grote verschillen.

De één staat nog midden in het leven en gaat mee met de tijd. Die zit regelmatig achter de pc. Heeft facebook en chat met de kleinkinderen. Maar een ander zit in een wereldje, dat steeds kleiner wordt. Die is eenzaam. Wordt sikkeneurig. Begint te mopperen. Vroeger was alles veel beter. Die blijft daar in hangen.

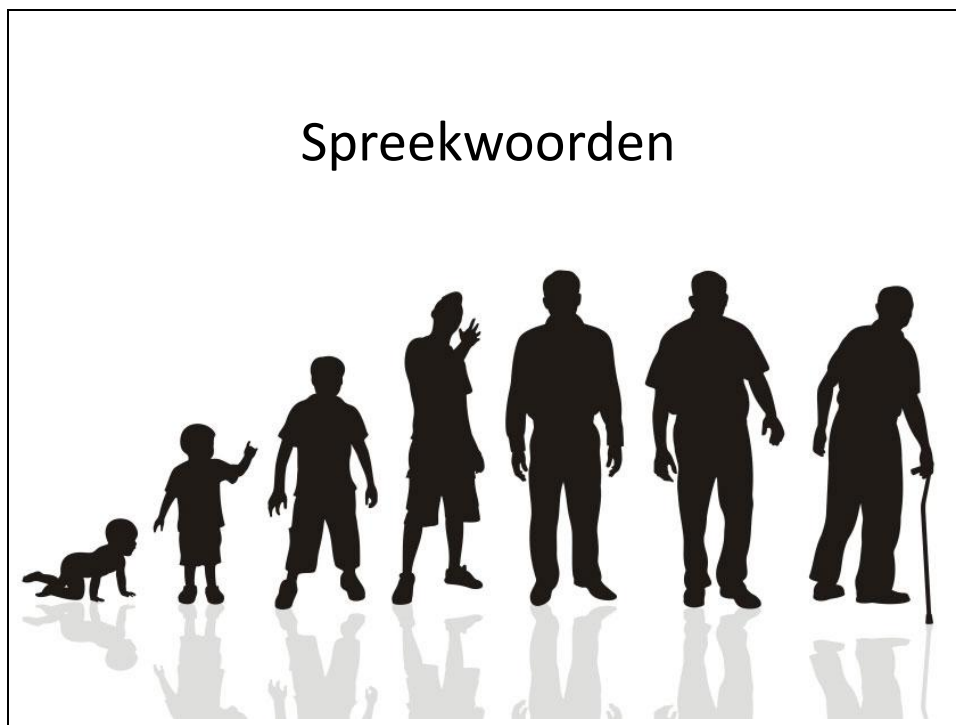
Bij die eerste denk je: Nou, zo wil ik ook wel oud worden. Maar bij die andere denk: Ik hoop niet, dat ik ook zo wordt.

Ouder worden. Het komt vanzelf en je kunt het niet tegenhouden.

Als je jong bent, dan denk je: *Ach, dat duurt nog heel, heel lang.*

Maar ouderen zeggen: *Wat is het allemaal snel gegaan. Voor je het weet ben je 52, 84 of 95.*

Dia 2:

Er zijn heel wat spreekwoorden over ouderen en oud worden. Welke?

- Hoe ouder, hoe gekker
- Jong geleerd, oud gedaan
- Ouderdom komt met gebreken (of met beperkingen)
- Zoals de oude vogels zongen, zo piepen de jongen
- Oud worden is mooi, maar oud zijn valt niet mee
- Door de ouderdom wordt de wolf grijs
- Men is nooit te oud om te leren
- Je bent zo oud, als je je voelt
- Oude bokken hebben stijve horens

Dia 3:

Prediker 12: ¹ Gedenk dan uw Schepper in uw jongelingsjaren, voordat de kwade dagen komen en de jaren naderen, waarvan gij zegt: Ik heb daarin geen behagen; ² voordat de zon verduisterd wordt evenals het licht en de maan en de sterren en de wolken na de regen wederkeren; ³ op de dag, dat **de wachters van het huis beven** en **de sterke mannen zich krommen**, en **de maalsters ophouden**, omdat haar aantal gering geworden is, en **zij, die uit de vensters zien, hun glans verliezen**, ⁴ en **de deuren naar de straat gesloten worden**; als **het geluid van de molen verzwakt**, en **de stem hoog wordt** als die van een vogel en **alle tonen gedempt** worden; ⁵ op de dag, dat men ook **vreest voor de hoogte**, en er **verschrikkingen op de weg zijn**, **de amandelboom bloeit**, **de sprinkhaan zich voortsleept** en **de kapperbes niet meer helpt** – want de mens gaat naar zijn eeuwig huis en de rouwklagers gaan rond op de straat –; ⁶ voordat **het zilveren koord losgemaakt** en **de gouden lamp verbroken** wordt; voordat **de kruik bij de bron verbrijzeld** en **het schepad in de put verbroken** wordt, ⁷ en het stof wederkeert tot de aarde, zoals het geweest is, en de geest wederkeert tot God, die hem geschonken heeft.

In de Bijbel staat ook iets over het ouder worden: Prediker 12.

Daar wordt heel veel beeldspraak gebruikt en misschien denk je wel: *Maar wat wordt daar nou allemaal mee bedoeld? Die maalsters, dat begrijp ik wel. Dat zijn je tanden en je kiezen. En die uit de vensters zien, dat zijn je ogen. En je stem wordt bij het ouder worden inderdaad hoger en heser. En oudere mensen worden vaak ook banger. 's Avonds gaan ze bijvoorbeeld liever niet meer weg. Dat begrijp ik wel. Maar al die andere beelden ... wat wordt daar nou mee bedoeld?*

- *De wachters van het huis?*
- *De sterke mannen, die zich krommen?*
- *De deuren naar de straat worden gesloten?*
- *Het geluid van de molen verzwakt?*
- *De amandelboom, die bloeit?*
- *De sprinkhaan, die zich voortsleept?*
- *De kapperbes, die niet meer helpt?*
- *Het zilveren koord, dat wordt losgemaakt?*
- *De gouden lamp, die verbroken wordt?*
- *De kruik, die verbrijzeld wordt?*
- *Het schepad in de put, dat verbroken wordt?*

We gaan er gaan daar eens even naar kijken en ik heb daarom even twee vertalingen naast elkaar gezet.

Dia 4:

Je wordt ouder

Prediker 12

NBG: ³ Op de dag, dat de wachters van het huis beven en de sterke mannen zich krommen, en de maalsters ophouden, omdat haar aantal gering geworden is, en zij, die uit de vensters zien, hun glans verliezen, ⁴ en de deuren naar de straat gesloten worden; als het geluid van de molen verzwakt, en de stem hoog wordt als die van een vogel en alle tonen gedempt worden; ⁵ op de dag, dat men ook vreest voor de hoogte, en er verschrikkingen op de weg zijn, de amandelboom bloeit, de sprinkhaan zich voortsleept en de kapperbes niet meer helpt – want de mens gaat naar zijn eeuwig huis en de rouwklagers gaan rond op de straat .

BGT: ³ Straks ben je oud. Je handen gaan trillen en je benen gaan krom staan. Je tanden vallen uit je mond. Je ogen zien niets meer.

⁴ Je oren horen niet meer wat er buiten gebeurt. Je stem is bijna niet meer te horen. Je hoort het geluid van de vogels niet meer.

⁵ Je durft geen heuvel meer op te klimmen. Je vindt het gevaarlijk op de weg.

Je haren zijn grijs geworden en je komt nog maar met moeite vooruit. Je verlangt nergens meer naar. En ten slotte ga je dood. Dan wordt er om je gehuild in de straten.

In de linkerkolom staat de vertaling van 1951 met die beelden van de wachters en van de sterke mannen.

In de rechterkolom staat hetzelfde gedeelte, maar dan uit de Bijbel in Gewone Taal. En als je dat leest, dan wordt het ineens een stuk duidelijker. Je handen gaan trillen. Je benen gaan krom staan. Je ogen en je oren worden minder. Je haren zijn grijs geworden.

Dat is inderdaad de taal van deze tijd. Duidelijk. Maar ook wel wat eng. Wat beperkt. Het laat weinig meer aan je fantasie over.

Want die wachters van het huis. Dat kunnen inderdaad de handen zijn, die gaan beven. Dan brengt iemand met bevende handen een bakje koffie en je verbaast je erover dat die koffie in het kopje blijft.

Maar die wachters kunnen ook je benen zijn. Je staat niet meer zo stevig.

En die sterke mannen die zich krommen. Dat is in de Bijbel in Gewone Taal de benen die krom gaan staan. Maar er wordt ook wel aan je vingers gedacht. Die kunnen ook krom gaan staan. En een andere uitlegger heeft het over je rug. Je gaat krommer lopen en je krijgt een bochel op je rug.

De maalsters, dat zijn inderdaad je tanden. Dat aantal wordt ook minder.

Zij die uit de vensters zien, dat zijn je ogen.

De deuren naar de straat worden gesloten. Je gehoor wordt minder. Maar als je gedachten over de beeldspraak laat gaan, dan denk je ook het wereldje, dat kleiner wordt.

Je stem verandert. Die wordt heser en hoger.

Je krijgt meer angst. Als je op een hoog gebouw staat. Als de kinderen op vakantie gaan. Als je 's avonds nog over straat moet.

Dan dat beeld over de amandelboom. Als die bloeit dan is die wit. Bij het ouder worden, wordt je haar grijs en wit.

Je krachten nemen af. Daar wordt het beeld van een sprinkhaan gebruikt, die zich voortsleept.

En de kapperbes helpt ook niet meer. Dat is een pepmiddel. De viagra van die tijd.
En dan het laatste. De dood, die steeds dichterbij komt.

Dia 5:

Als je ouder wordt dan schuiven de linies op.
Als ouders wegvallen, dan wordt vaak gezegd: *En nu zijn wij aan de beurt.*
Dat kan angst met zich meebrengen. Angst voor het onbekende.
Angst voor wat er allemaal kan gebeuren. Blijf ik goed bij mijn verstand of ga ik straks ook ook steeds meer vergeten?
En hoe zal het gaan, als ik dingen moet loslaten? Mijn kracht, mijn gezondheid, mijn zelfstandigheid, mijn eigen huis? Hoe zal het gaan als ik mijn man of mijn vrouw moet loslaten en als het steeds eenzamer wordt aan de top?
Hoe zal het gaan, als ik zelf voor die laatste grens sta en moet sterven?
We zongen zojuist wel uit volle borst: *Nu jaagt de dood geen angst meer aan, want alles, alles is voldaan* maar toch worden we er nog steeds mee geconfronteerd en blijft die dood een angstaanjagende vijand.
Een harde en wrede realiteit, waar je niet aan ontkomt.
En hoe zal dat zijn, als je dat overkomt?
Is dan alles afgelopen of is er dan nog meer?

Dia 6:

Hopeloos einde of eindeloze hoop

- **Prediker 12:** *Voordat het zilveren koord losgemaakt en de gouden lamp verbroken wordt; voordat de kruik bij de bron verbrijzeld en het scheprad in de put verbroken wordt, ⁷ en het stof wederkeert tot de aarde, zoals het geweest is, en de geest wederkeert tot God, die hem geschonken heeft.*
- **Lucas 23: 43:** *Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn.*
- **Johannes 11: 25:** *Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal leven ook al is hij gestorven.*

De Bijbel windt er geen doekjes om! Er is meer na de dood.

Dat kom je zowel in het oude als in het nieuwe testament tegen.

Oude testament:

- De Psalmen: Daarin gaat het vaak over het geborgen zijn in Gods hand. Altijd! Ook als je sterft. Straks zingen we één van die psalmen. Psalm 68. Daar gaat het over God, die verder gaat. *Hij kan en wil en zal in nood, zelfs bij het naad'ren van de dood, volkomen uitkomst geven.*
- Prediker 12: Voordat het zilveren koord losgemaakt en de gouden lamp verbroken wordt; voordat de kruik bij de bron verbrijzeld en het scheprad in de put verbroken wordt. Dat zijn allemaal beelden voor het sterven. Maar dan: *En het stof wederkeert tot de aarde en de geest –de levensadem- wederkeert tot God, die hem geschonken heeft.* Dat zijn bijzondere woorden. Het houdt dus niet op met de dood. Het is geen hopeloos einde, maar een eindeloze hoop. Je lichaam blijft achter en keert terug tot stof. En tegelijkertijd ben je bij God en gaat je leven verder bij je Schepper.

In het nieuwe testament komen we dat ook tegen. Denk maar aan wat Jezus heeft gezegd tegen die moordenaar aan het kruis: *Heden –vandaag nog- zul jij met Mij in het paradijs zijn.*

Denk ook aan die machtige woorden in Johannes 11. Jezus' vriend Lazarus is overleden en begraven. En dan zegt Jezus tegen Marta: *Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij geloof zal leven ook is hij gestorven. Wie in Mij gelooft zal in eeuwigheid niet sterven. Geloof je dat?*

Ik ben de opstanding en het leven. Ja, want het nieuwe testament laat zien dat God het niet laat zitten bij de dood. Alles wijst op Hem, die gekomen is om voor

ons de weg te banen. Alles wijst op Jezus Christus, die dood en graf heeft overwonnen. We hebben het vorige week gevierd. Pasen!

Dia 7:

Het graf is leeg en de steen is weg. Jezus leeft. Hij is opgestaan aan de andere kant van de dood.

Aan de andere kant. We komen in de Bijbel meer opstandingsverhalen tegen: Lazarus, dochtertje van Jäirus, de jongeling te Naïn, Tabitha ... Maar zij stonden op aan deze kant van de dood. Dat betekent dat zij nog een keer moesten sterven. Zij moesten daar weer doorheen.

Maar Jezus Christus stond op aan de andere kant van de dood. En dat betekent, dat de weg is gebaad. De weg naar het leven. De dood is niet meer het punt, waar alle ophoudt. Maar het is een doorgang geworden. Een sluis naar het eeuwige leven.

Het eeuwige leven wordt voortgezet. Ja, voortgezet! Want dat leven krijg je niet pas na je sterven. Dat heb je nu al! Denk maar aan die bekende woorden: *Opdat een ieder, die in Hem gelooft, eeuwig leven heeft.* Er staat niet: *Opdat een ieder, die in Hem gelooft, eeuwig leven zal krijgen.* Nee! Eeuwig leven heeft! Dat heb je nu al!

Dat zet je leven in een machtig perspectief. Dat geeft je leven doel en zin. Daarom zegt de Prediker ook: *Gedenk daarom je schepper in de dagen van je jeugd.* Gedenk Hem. Dat is: Leef met Hem. Leef voor Hem. Leef vanuit Hem. Kies voor Hem en laat je door Hem leiden.

Oh, maar dat is voor later. Als ik groter ben. Als ik ouder ben, wordt er dan nog wel eens gezegd. Je hebt het gevoel, dat je je dan moet houden aan allemaal regels en dat je leven daardoor beperkt en beknot wordt.

Maar Prediker zegt dan: Nee, je vergist je. Je leven wordt daardoor niet beknot, maar je leven wordt daardoor juist veel mooier en kleurrijker. Leven met die God geeft je steun. Geeft je houvast. Geeft je blijdschap. Geeft je leven toekomst. Met die God kun je verder.

*Je maakt soms van die keuzes in je leven, waarvan je achteraf zegt: *Waarom heb ik dat niet eerder gedaan?* Nou, dat zou ook wel eens voor deze keuze kunnen gelden. Prediker zegt: *Je kunt daar niet vroeg genoeg mee beginnen. Gedenk je schepper, je God, die je het leven geeft en die voor je zorgt. Je leven lang!**

Amen

Piet Hulshof
12 april 2015